



Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT  
ARREST 154/2024**

**Het Hof verwerpt grotendeels de beroepen tot vernietiging van de Brusselse ordonnantie waarbij de sector van de diensten voor individueel vervoer wordt hervormd**

Bij een ordonnantie van 9 juni 2022 wordt de sector van de diensten voor individueel vervoer in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hervormd. Die ordonnantie creëert een eengemaakte taxisector, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen standplaatstaxi's, straattaxi's en ceremoniële taxi's, waarop verschillende regels van toepassing zijn. Er wordt in overgangsmaatregelen voorzien, met name voor de houders van een onder de vroegere wetgeving toegekende vergunning voor de exploitatie van traditionele taxidiensten. Verschillende markspelers vorderen de gedeeltelijke vernietiging van die ordonnantie. Het Hof verwerpt grotendeels de bezwaren van de verzoekende partijen, in het bijzonder de bezwaren gericht tegen de onmogelijkheid voor rechtspersonen om een exploitatievergunning voor taxi's te verkrijgen, de regels met betrekking tot de reserveringstussenpersonen en de overgangsmaatregelen. Het Hof oordeelt evenwel dat een samenwerkingsakkoord had moeten zijn gesloten tussen de drie gewesten met betrekking tot intergewestelijke ritten. Het vernietigt dus de bepaling van de ordonnantie in die mate, maar handhaaft de gevolgen ervan tot uiterlijk 30 juni 2027.

### **1. Context van de zaak**

De ordonnantie van 9 juni 2022 « betreffende taxidiensten » hervormt de sector van de diensten voor individueel vervoer in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest door een eengemaakte taxisector te creëren. De Brusselse wetgever beoogt de hedendaagse behoeften inzake vervoer en de belangen van de verschillende spelers met elkaar te verzoenen, in het licht van de nieuwe technologieën. De ordonnantie maakt een onderscheid tussen standplaatstaxi's (de vroegere traditionele taxi's), straattaxi's (Uber en andere) en ceremoniële taxi's, en onderwerpt ze aan gedeeltelijk verschillende regels. Er wordt in overgangsmaatregelen voorzien. De ordonnantie biedt ook een kader voor de activiteiten van de reserveringstussenpersonen.

Exploitanten van voertuigen van het type « Uber », een taxi-exploitant die houder is van een door het Vlaamse gewest afgegeven vergunning, exploitanten van traditionele taxi's en een reserveringstussenpersoon vorderen de vernietiging van de ordonnantie van 9 juni 2022.

## 2. Onderzoek door het Hof

### 2.1. Het behoud van een specifieke regeling voor standplaatstaxi's (B.7-B.14)

De verzoekende partijen bekritisieren het feit dat **de ordonnantie van 9 juni 2022 de voorrechten van taxi's in de zin van het Verkeersreglement voorbehoudt aan standplaatstaxi's**, namelijk het gebruik van voorbehouden rijstroken en het parkeren op voorbehouden plaatsen.

Het Hof oordeelt dat **het daaruit voortvloeiende verschil in behandeling tussen standplaatstaxi's en straattaxi's redelijk verantwoord is**. Standplaatstaxi's worden makkelijker opgemerkt door hun visuele kenmerken, waardoor het gebruik van de voorrechten van het Verkeersreglement vlot kan worden gecontroleerd.

### 2.2. De uitsluiting van rechtspersonen (B.15-B.25 en B.53-B.85)

De verzoekende partijen bekritisieren dat de exploitatievergunningen voor een taxidienst voortaan enkel nog aan natuurlijke personen, en niet langer aan rechtspersonen, kunnen worden afgegeven. Het feit dat er enkel in een afwijking op die maatregel is voorzien voor de rechtspersonen die onder de vroegere wetgeving houder waren van een exploitatievergunning voor een taxidienst, en niet van een VVC-vergunning (verhuur van voertuigen met chauffeur), wordt eveneens bekritiseerd.

Volgens het Hof behoort **de beperking van de afgifte van vergunningen tot natuurlijke personen** wel degelijk tot de bevoegdheid van de Brusselse wetgever inzake taxidiensten.

Het Hof oordeelt vervolgens dat die maatregel **redelijk verantwoord** is doordat de communicatie met een natuurlijke persoon van nature vlotter verloopt dan met een rechtspersoon, en doordat de voorwaarden met betrekking tot zedelijkheid en beroepsbekwaamheid aan natuurlijke personen verbonden zijn. **Het is hoe dan ook steeds mogelijk voor taxi-exploitanten om hun activiteit uit te oefenen in de vorm van een rechtspersoon, op voorwaarde dat de houder van de vergunning de bestuurder is die verantwoordelijk is voor het dagelijks bestuur ervan**. Noch de vrijheid van ondernemen, noch de vrijheid van vereniging is geschonden.

Het Hof oordeelt overigens dat **de beperking van de overgangsmaatregel tot de traditionele taxidiensten redelijk verantwoord is door het historisch bestaan van een markt voor de doorverkoop van vergunningen in die sector en door de verworven rechten** die daaruit voortvloeien voor de houders van die vergunningen. De rechtspersonen die houder zijn van een VVC-vergunning en de rechtspersonen die een nieuwe vergunning aanvragen, bevinden zich niet in dezelfde situatie.

Het Hof oordeelt dat, voor het overige, de verzoekende partijen niet aantonen dat de vrije mededinging, de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten zijn geschonden.

### 2.3. De onoverdraagbaarheid van de vergunningen (B.26-B.29 en B.108-B.132)

De verzoekende partijen bekritisieren de regel volgens welke de exploitatievergunningen voor taxi's voortaan onoverdraagbaar zijn. Een aantal van hen bekritiseert eveneens het feit dat enkel de houders van een onder de vroegere wetgeving afgegeven taxivergunning, en niet de houders van een VVC-vergunning, een voorwaardelijke afwijking van die onoverdraagbaarheid genieten.

Het Hof oordeelt dat **de Brusselse wetgever bevoegd was** om de bestreden maatregel te nemen. Het merkt voor het overige op dat de maatregel de vrijheid van vestiging zou kunnen beperken, met name indien het maximaal aantal vergunningen is bereikt. De maatregel is echter pertinent om het ontstaan te vermijden van een specifieke markt voor de doorverkoop van vergunningen aan potentieel hoge prijzen. Zij draagt bovendien bij tot de toegankelijkheid van die sector voor iedereen, onder gelijke en transparante voorwaarden. **De maatregel schendt dus noch de vrijheid van vestiging, noch het vrij verrichten van diensten.** Voor het overige **is het feit dat enkel de houders van een onder de vroegere wetgeving afgegeven taxivergunning een afwijking genieten, redelijk verantwoord door de verworven rechten van die houders.** De ordonnantie van 9 juni 2022 heeft ten slotte niet tot doel de mededinging tussen de marktdeelnemers te beperken, maar wel om een einde te maken aan een markt die een groot aantal van hen uitsloot, met name wegens de kostprijs. De maatregel brengt dus **geen concurrentievervalsing** met zich mee.

#### **2.4. De voorwaarde dat een straattaxi minstens 20 uur per week beschikbaar moet zijn (B.30-B.34)**

Bepaalde verzoekende partijen bekritisieren de nieuwe voorwaarde dat een straattaxivoertuig gemiddeld gedurende minstens 20 uur per week per kalenderjaar beschikbaar moet zijn, waardoor hun de mogelijkheid wordt ontzegd om als zelfstandige in bijberoep te werken. Die maatregel zou het recht op de vrije keuze van beroepsarbeid en de vrijheid van ondernemen schenden.

Volgens het Hof is de in het geding zijnde voorwaarde redelijk verantwoord gelet op het doel om te waarborgen dat de voertuigen voldoende ter beschikking worden gesteld, rekening houdend met hun opdracht van algemeen belang. De maatregel belet hen overigens niet om als zelfstandige in bijberoep te werken.

#### **2.5. De verplichting om een beroep te doen op een erkende reserveringstussenpersoon (B.35-B.41)**

Bepaalde verzoekende partijen bekritisieren het feit dat de straattaxi's een beroep moeten doen op een erkende reserveringstussenpersoon. Die verplichting zou hun de mogelijkheid ontnemen om een private klantenkring op te bouwen en te behouden.

Het Hof merkt op dat de klanten rechtstreeks een beroep kunnen doen op de diensten van een straattaxi, voor zover de exploitant over een erkenning als reserveringstussenpersoon beschikt. De straattaxi's kunnen dus een private klantenkring opbouwen en behouden. Het blijkt niet dat de voorwaarden om die erkenning te verkrijgen bijzonder belemmerend zijn, aangezien de reserveringen via een elektronisch platform of telefonisch kunnen worden gemaakt.

#### **2.6. De intergewestelijke ritten (B.42-B.52)**

Bepaalde verzoekende partijen bekritisieren het feit dat de bestreden ordonnantie voorwaarden vastlegt waaronder de houders van een Vlaamse of Waalse vergunning taxiriten kunnen uitvoeren op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (artikel 3, 1<sup>o</sup>, tweede lid). Zij zijn van mening dat daarover vooraf een samenwerkingsakkoord had moeten zijn gesloten tussen de drie gewesten (artikel 92*bis*, § 2, c), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Het Hof volgt die argumentatie. **De Brusselse ordonnantiegever heeft** volgens hem **eenzijdig voorschriften vastgesteld die betrekking hebben op de uitoefening van taxidiensten die zich uitstrekken over het grondgebied van meer dan één gewest. Dat moet bij een samenwerkingsakkoord worden geregeld.** Bij gebrek aan een dergelijk akkoord **vernietigt** het Hof de bestreden bepaling.

## **2.7. Het stelsel voor toekenning van de vergunningen (B.86-B.107)**

De verzoekende partijen uiten kritiek op het stelsel waarbij de vergunningen kosteloos worden verleend in de volgorde van de aanvragen en waarbij een wachtlijst wordt gehouden zodra het maximumaantal vergunningen is bereikt. Daarbij wordt in het bijzonder kritiek geuit op het verschil in behandeling tussen de personen die houder zijn van een nieuwe exploitatievergunning en diegenen die houder zijn van een vroegere vergunning, aangezien enkel de vroegere vergunningen die onder bezwarende titel werden verkregen, nog steeds te gelde kunnen worden gemaakt.

Volgens het Hof is het feit dat de vroegere vergunningen nog steeds te gelde kunnen worden gemaakt, bij wijze van overgangsmaatregel, redelijk verantwoord door de verworven rechten van de houders ervan. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de rechten van nieuwkomers, die voortaan kosteloos de markt kunnen toetreden.

Het Hof oordeelt eveneens dat de regeling waarbij identificatievignetten worden toegekend op basis van een wachtlijst, redelijk verantwoord is. Bij de toekenning van een vignet dient niet telkens te worden nagegaan welke aanvrager het meest voordelige aanbod heeft.

## **2.8. Het verbod op exclusiviteitsclausules en meerkosten (B.133-B.155 en B.172-B.174)**

Meerdere verzoekende partijen voeren aan dat het verbod op exclusiviteitsclausules in de contractuele relaties tussen exploitanten van taxidiensten en reserveringstussenpersonen en het verbod om meerkosten op te leggen bij de aansluiting van exploitanten die reeds bij andere reserveringstussenpersonen zijn aangesloten, de bevoegdheidverdelende regels, de contractuele vrijheid, de vrijheid van ondernemen en de vrije mededinging schenden.

Volgens het Hof vallen de bestreden verboden in beginsel onder de federale bevoegdheid. De Brusselse ordonnantiegever kan ze niettemin aannemen, aangezien zij meer bepaald noodzakelijk zijn voor de uitoefening van zijn bevoegdheid inzake taxidiensten.

Het Hof oordeelt eveneens dat de maatregelen noodzakelijk zijn voor de vrijwaring van gelijke contractuele relaties. Het is de bedoeling te vermijden dat bepaalde taxi-exploitanten volledig zouden afhangen van één dominante reserveringstussenpersoon. De maatregelen dragen ook bij aan de doelstelling om voldoende taxivoertuigen ter beschikking van het publiek te stellen op het Brusselse grondgebied.

## **2.9. De verplichting om bepaalde gegevens mee te delen (B.156-B.171 en B.175)**

Bepaalde verzoekende partijen bekritisieren de verplichting voor de exploitanten van taxidiensten en de reserveringstussenpersonen om een bepaalde hoeveelheid persoonsgegevens mee te delen, alsook het feit dat een databank wordt opgericht binnen de administratie. Die maatregelen zouden het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens (artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)) schenden.

Het Hof oordeelt dat de maatregelen noodzakelijk en pertinent zijn gelet op de doelstelling om de verplichtingen van de ordonnantie van 9 juni 2022 te controleren. Die maatregelen zijn ook bestaanbaar met de AVG, omdat de doeleinden, de beoogde gegevens, de bewaringstermijn en de personen die gemachtigd zijn om toegang te hebben tot die gegevens voldoende zijn vastgelegd.

### 3. Besluit

Het Hof **vernietigt artikel 3, 1°, tweede lid**, van de ordonnantie van 9 juni 2022. Om de moeilijkheden te vermijden die zouden voortvloeien uit een vernietiging zonder meer, **handhaaft** het Hof **de gevolgen** van de vernietigde bepaling tot de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord dat moet worden gesloten tussen de drie gewesten, en uiterlijk tot 30 juni 2027. Het Hof **verwerpt** de beroepen voor het overige.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via X [@ConstCourtBE](#) en [LinkedIn](#)